

BØNNENS KAMP I

O. Hallesby - "fra BØNNENS verden"

»Våg og bed for, at I ikke skal falde i fristelse.« [Mark. 14, 38.](#)

For de fleste af os vil bønnens vanskeligheder og lidelser have noget uforståeligt over sig. Hvorfor skal det berede os så mange lidelser at bede? Hvorfor skal vort bønsliv være en stadig rindende lidelseskilde?

Tænker vi os lidt om, så vil vi dog indse, at det i grunden ikke kan være anderledes. Er bønnen, som vi nu har set, den centrale funktion i det nye liv, selve hjerteslaget i vort gudsliv, så er jo dermed givet, at bønslivet bliver den skydeskive, som Satan retter sine bedste og fleste våben imod.

Han forstår bedre end vi, hvad bønnen betyder for os selv og for de andre. Derfor retter han sit hovedangreb just imod vort bønsliv. Kan han på en eller anden måde få dette svækket, så har han de bedste udsigter til at tage vort liv med Gud fra os, uden at vi opdager det. Dette er ikke blot den mest smertefrie måde, han tager vort åndelige liv på. Det er også den stilfærdigste, den som vækker mindst opsigt. Han ønsker mest af alt at skaffe sig tjenere, som går omkring og tror, at de hører Gud til, ja, også af andre anses som Guds børn.

De indre og ydre hindringer

Af den grund mobiliserer Satan alt, hvad han råder over, for at hindre vor bøn. Og han har en ypperlig forbundsfælle i vort eget bryst: vor gamle Adam. Han er ifølge Skriften og vor egen dyrekøbte erfaring fjendsk mod Gud, [Rom. 8, 7](#), og føler det som døden, hver gang vi i virkelig bøn nærmer os Gud.

Det gælder det for os om at være klar over. For det første vil vi her få lys over den ellers uforståelige uvilje imod at bede, som vi føler mere eller mindre stærkt til de forskellige tider. Denne uvilje skal ikke ængste eller forvirre os. Den skal blot stadfæste for os den gamle sandhed, at »kødet begærer imod Ånden«. Vi har det gamle kød i os, så længe vi lever hernede, og vi må bære lidelsen derved.

Denne kødets uvilje skal jeg imidlertid gå samme vej med, som jeg går med al kødetsi syndige sans, nemlig lige til Gud og lægge det altsammen frem for ham. Så renser Jesu Kristi blod fra denne som fra al anden synd.

For det andet gælder det om, at vi daglig er opmærksomme på den hindring for bønnen, som vi bærer med os i vort eget bryst, ellers vil vort bønsliv ubønhørligt ebbe ud for os. Sagen er jo den, at denne gamle gudsfjendske natur i os ikke direkte nægter at være med til bøn. Da ville vor kamp mod kødet være forholdsvis ligetil.

Nej, kødets protest mod bønnen fremføres indirekte, meget smart og behændigt. Instinktivt og automatisk mobiliserer kødet alle tænkelige grunde til ikke at bede nu. Man har så travlt, sindet er så optaget, hjertet er så lidet oplagt til bøn, siden får vi bedre tid, mere andagt og ro i sindet.

Endelig bestemmer man sig til at bede, men da kommer pludselig en tanke: Det der må du gøre først, og når du har gjort det, lægger alt sig til rette for en god bedestund.

Så udfører man det, og når man har gjort det, er sindet distraheret, den ene ting griber ind i den anden. Og før man ved af det, er hele dagen gået uden en stille stund med Gud.

Se, sådan værger den gamle Adam sig dag ud og dag ind mod bønnen. Og det bedende menneske, som ikke kender til dette, han vil uvægerlig blive overlistet. Så længe man mener, at man kan »få« tid til at bede, har man endnu ikke synderlig kendskab til sin gamle Adam.

At vi her ikke blot har en kamp imod kød og blod, men mod »ondskabens åndemagter i himmelrummet«, [Ef. 6, 12](#), ser vi tydelig, når vi begynder at lægge mærke til alle de ydre

hindringer, som lægges i vejen for vor bøn fra dag til dag.

Når de tider på dagen kommer, da vi går ind i vort kammer for at møde Gud, så er det ofte, som om alt sammensværger sig om at forhindre det. Mennesker og dyr, radio og TV og frem for alt telefonen. Det er ikke vanskeligt at se, at der er en usynlig fjendehånd med i spillet. Og ve den kristne, som ikke kender disse fjender!

Nej, bønnens første og afgørende kamp er kampen for at nå ind i ensomheden med Gud hver dag. Tabes slaget i længere tid her, så har fjenden vundet allerede i første omgang. Men selv om vi vinder slaget ved lønkammerets dør, så er vi ingenlunde færdige med bønnens kamp. Vore fjender følger rolig med os ind i lønkammeret. Og nu tager de kampen op på ny herinde fra en lidt anden side, både den gamle Adam og Satan.

Den gamle Adam er lige så ængstelig for at møde Gud nu, som han var, før vi nåede ind i vort kammer. Og nu sætter han alt ind på at gøre bedestunden så kort som mulig, eller - om det lader sig gøre - at distrahere sindet så fuldstændigt, at der overhovedet ikke bliver noget møde med Gud. Min ven, kender du noget til denne kamp?

Mens du ligger på dine knæ for at tale med din Gud, er det, som om det stod lyslevende for dine øjne, alt det, du har at gøre. Hvor meget det er, og hvor det haster med at få det gjort, i alt fald en del af det. Og eftersom disse tanker kommer, bliver du mere og mere urolig. Du prøver nok at samle dit sind til samtale med Gud, men det lykkes kun i enkelte glimt.

Sådan svinger dine tanker frem og tilbage mellem Gud og de mange påtrængende arbejder, som venter på at blive udført. Bedestunden bliver i grunden den uroligste, du har. Dit sind slides formelig i stykker. Glæde, tryghed og hvile, de er så langt fra dig, som østen er fra vesten. Og jo mere tid du ofrer på bønnen, jo stærkere føler du, at du forsømmer dine kaldspligter. Du føler det ligefrem, som om du spilder den tid, du tilbringer på dine knæ. Og så bryder du af. Se så, der vandt fjenden fint sit slag!

Ja, her står vi over for fjender, som er os ganske overmægtige. Og her taber vi ubønhørligt, hvis vi ikke har lært bønnens egentlige hemmelighed: at lukke op for Jesus og lukke ham ind til vor nød. Bønnen er, som vi ovenfor så, for den hjælpeløse. Og hjælpeløsheden er ingen hindring for bøn, men en spore til bøn. Heller ikke hjælpeløsheden over for de urolige tanker og det adspredte sind er nogen hindring for vor bøn, så snart Ånden har lært os den lille, men så afgørende hemmelighed i bønnen, at min hjælpeløshed er Jesu banken, det lille vink og bud han sender ind i min fattige sjæl for at sige mig, at han vil ind og bruge sin kraft på min nød.

Han har magt også over mine ustyrlige tanker. Han kan byde over stormen, så det bliver blikstille, også på hjertets urolige hav.

Der står et dybt og dejligt ord om dette i [Filip. 4, 7](#): »Så skal Guds fred, som overgår al forstand, bevare jeres hjerter og jeres tanker i Kristus Jesus.«

Ja, det er den eneste måde, hvorpå vort adspredte sind og vore uregerlige tanker bliver samlet og bevaret, at de samles i Kristus Jesus. Det vil sige, at Kristus griber, fanger, fængsler og samler al vor interesse. Da bliver bedestunden et virkeligt møde med Gud. Ligesom radiatorerne i en cirkel går mod centrum, således går nu alle tanker ind til Gud.

Apostelen siger, at det er Guds fred, som øver den virkning på vore urolige tanker. Uroen og ufreden under bønnen ligger over mig, så længe jeg mener, at det er mig, som med min viljes koncentration skal holde mine tanker rettet på Gud. Men så snart jeg bliver enig med Gud om min hjælpeløshed også her over for de vilde tanker og lukker Jesus, min almægtige ven, ind til disse mine overmægtige fjender, da lægger Guds fred sig lægende og saligt over min sønderrevne sjæl. Nu kan Ånden på ny forklare og herliggøre Kristus for mig. Og så, ja, så gribes, fanges, fængsles og samles mine tanker i Kristus Jesus.

Stilheden, hvori Gud taler

Hvorfor skal vi da have disse bestemte bedestunder?

Er dette ikke en rest af de gamle lovgerninger? Er det ikke noget katolsk? Man vil gøre Gud en tjeneste ved at bede mange gange? Man mener at opnå så meget større fortjeneste ved at møde op så ofte hos den højeste og vise ham sin ærbødighed og bringe ham sin hyldest?

Selvfølgelig, det kan gøres således. Og for mange bliver bønnen en sådan tjeneste, man yder Vorherre, fordi han nu endelig vil have det således.

Men lad os straks slå fast: Det er ikke for Guds skyld, at vi har disse bestemte bedestunder. Han trænger ikke til dem. Nej, det er os, som trænger til dem.

Jeg ved nok, der er dem, som siger, at disse bestemte stunder får noget stift og uændeligt over sig. Derfor er det bedre at sukke til Gud i dagens løb under arbejde og hvile, når som helst man i sit indre føler sig drevet til at bede. Da bliver bønnen en mere fri og villig forbindelse mellem Gud og sjælen.

Hertil vil jeg sige: Disse to former for bøn skal ikke udelukke hinanden, men tværtimod supplere hinanden. Jeg kommer siden under afsnittet om bønnens form nærmere ind på denne uafladelige bøn og går derfor ikke nærmere ind på den her. Derimod ønsker jeg her at sige lidt om nødvendigheden af bestemte bedestunder hver dag.

Jeg kommer siden under afsnittet om bønnens form nærmere ind på denne uafladelige bøn og går derfor ikke nærmere ind på den her. Derimod ønsker jeg her at sige lidt om nødvendigheden af bestemte bedestunder hver dag.

Der er noget ved vort sjæleliv, som gør dem nødvendige for os. Det er rigtigt og sandt, at vi midt under vort arbejde, når som helst og hvor som helst kan få forbindelse med Gud og sige ham det, som ligger os på hjertet. Men det, vi på den vis ikke opnår, det er stilheden.

Endogså Jesus, som til enhver tid på dagen stod i det ubrudte bønnens samfund med sin Fader, måtte trække sig bort fra folket og larmen for at være alene og få stilhed. Se f. eks. [Mark. 1, 35](#); [Matt. 14, 23](#); [Luk. 6, 12](#); [9, 28](#); [22, 41](#). Verden og menneskene forstyrrer og spreder vort sind. Derfor trænger vi med regelmæssige mellemrum til at fjerne os fra alt dette, så vor sjæl kan opnå den stilhed og indre samling, som er den absolutte betingelse for at høre Guds røst.

Vi er ikke blot ånd. Derfor er vi afhængige af ydre ting og forhold. Blot det at være alene betyder meget for os. Når ingen hører os, og ingen ser os, da først bliver vi helt ud os selv over for Gud. Da spiller hensynet og sideblikket til menneskene ikke ind hos os.

Ligeledes betyder stilheden, den rent ydre stilhed meget for vor sjæls samling. Først, når vi er fjernet fra det, som ellers må og skal vende vor opmærksomhed udad, først da er sjælen ledig for den indre aktivitet. Eller måske vi først skulle nævne den indre passivitet, andagten. Så snart det ydre liv mister sin forstyrrende indflydelse på vort sjæleliv, så stemmer Gud selv vor sjæl til bøn ved hjælp af andagten.

Denne er at ligne ved Guds forrider, som melder Guds ankomst til os. Og lad os bemærke det nådige i dette. Det er den guddommelige nærværelse, som selv lægger vor verdslige og jordvendte sjæl til rette for bønnen.

Der er mange bedende mennesker, som ikke er opmærksomme på dette. Så snart de kommer i lønkammeret, begynder de øjeblikkelig at tale med Gud. Nej, min ven, giv dig god tid, inden du begynder at tale. Lad først stilheden virke på dig. Lad ensomheden virke på dig. Lad din sjæl få tid til at spændes fra alle de ydre, de mange ting. Giv Gud tid til at spille bønnens præludium ind i din adspredte sjæl, Lad andagten, den hellige passivitet åbne alle sjælens døre ind til den evige verden.

Vi har i det hele taget for let ved at lægge eftertrykket i bønnen for meget på den aktive side. Lige fra den stund vi begynder at bede, og til vi slutter, er vi ivrigt optaget af at tale til Gud. Og vi anser

det næsten som en fejl eller mangel ved vor bøn, hvis den ikke er en sammenhængende tale med Gud. Bønnen er aktivitet, det siger sig selv, og den indeholder samtale med Gud. Men ikke alene det. I bønnens stille og hellige stund skal vi lægge os ind til undersøgelse hos sjælens læge. Vi skal lægge os ind under hans hellige og skarpe lys for at blive gennemlyst og ransaget, åndeligt røntgenfotograferet, så vi får at se, hvor vor indre skade sidder.

Vi kender alle til, at lyset har mærkeligt lægende kræfter i sig, både det naturlige og det kunstige. Man har anvendt disse kræfter som lægemiddel mod forskellige sygdomme, de såkaldte lyskure, hvor det syge punkt udsættes for et stærkt og regelmæssigt lys.

Den sygdom, vi alle bærer i vor sjæl, kan ikke helbredes uden ved en lyskur. Det himmelske lys må trænge ind til sjælen og belyse alle de syge punkter. Og det er ikke nok, at vi i vækkelsen og omvendelsen har gennemgået en sådan lyskur, indtil alle lønlige kroge i sjælen var gennemlyst og al gammel og ny synd taget frem i lyset til opgør og korsfæstelse. Sjælens sygdom er dermed standset, men endnu ikke lægt. Lyskuren må fortsættes hver dag, så længe vi lever her på jorden.

Og nu skulle vore stille stunder med Gud være en sådan daglig lyskur. Det bliver de imidlertid ikke for os alle. Vi taler med Gud om mange ting, mange gode ting, vi taler hele tiden. Og når vi har talt en kortere eller længere stund, så siger vi amen og går.

Tænk, om du gjorde således hos din læge. Da din tur kom, gik du ind til ham. Han bød dig en stol, du satte dig og begyndte at snakke om dine smerter og vanskeligheder. Og når du havde snakket både godt og længe, så rejste du dig, bukkede og gik. Hvad ville han tro? Ja, det er ikke godt at vide. Men snarest ville han vel tænke, at det var et vanvittigt menneske, som havde forvildet sig ind til ham.

Sådanne patienter har Gud besøg af i massevis hver eneste dag. Men derfor betyder også vore bedestunder så lidt for os. Vi går ud igen, som vi gik ind. Og Herren ser vel sørgmodig efter os, når vi forlader sjælens læge, uden at have hverken fået eller søgt noget råd mod vor sygdom. Når vi går ind i vort kammer for at møde vor Gud, bør vi gå som en patient til sin læge for at blive grundig undersøgt og siden behandlet. Ved du, hvor det gør ondt derinde i sjælens ømmeste regioner, samvittigheden, så peg på stedet. Ved du ikke, hvor det gør ondt, men kun, at du har det ondt og fredløst derinde, så giv dig rigelig tid og lad ham få lov til med sit lys at undersøge dig.

Sig som den gamle salmist: »Ransag mig, Gud, og kend mit hjerte, prøv mig og kend mine tanker! Se, om jeg er på smertens vej og led mig på evigheds vej!« [Sl. 139, 23 --24](#). Da skal du opleve, at der sker noget med dig under bønnerne. Og du skal få ting at se i dit liv eller i dit hjerte, som er til skade for dit gudsliv eller for din tjeneste i Herrens vingård. Der skal blive opgør med gråd og med glæde. Og du skal gå ud til din gerning ikke blot med ny fred og vished, men med en ny kraft. »Thi Herrens øjne skuer omkring på hele jorden, og han viser sig stærk til at hjælpe dem, hvis hjerte er helt med ham.« [2. Krøn. 16, 9](#).

Men dette går ikke af uden kamp.

Åndens gerning er at overbevise om synd. Og nu er vor bedestund en af de aller gunstigste anledninger, han har, til at få os for alvor i tale. I den stille ensomhed for Guds ansigt er vor sjæl mest lydhør.

Og nu taler han til os om de synder, som er os kærester, og som vi lettest indgår forbund med. Åbent forbund med synd kan intet Guds barn indgå. Men vi tildæmper det. Vi prøver at få os selv til at tro, at det ikke er synd det, som vi nu er lidt urolige for. Vi undskylder og forsvarer vor optræden.

Lad mig tage et eksempel.

Jeg tænker mig, at det var pengene, Ånden talte med dig om. Der var nemlig lidt efter lidt blevet noget i vejen med dit forhold til pengene. Og nu talte Ånden til dig om dette, både indtrængende og vedholdende.

Når du læste i Guds ord, f. eks., så fik du så forunderlig ofte netop et ord om penge. Når du hørte Guds ord, var det ligeså. Det var, som om alle prædikanter havde sammensvoret sig om at tale netop

om mammon.

Men værst var det alligevel, når du skulle bede. Da var det, som om Ånden ikke talte om andet. Du klemte på med at bede, som du plejede, men Ånden sagde roligt og myndigt: »Pengene! Pengene! Pengene! Din bøn har ingen værdi, hverken for Gud eller dig. Det er pengene, Gud vil tale med dig om. Og vil du ikke tale om dem, så kan du spare dig alle dine ord og alle dine bønner.«

Husker du den vilde kamp i din sjæl? Der var noget i dit indre, som gav Ånden ret. Men du ville ikke give dig. Du undskyldte og forsvarede dit forhold til pengene. Du sagde til dig selv, at det var ikke gerrighed, nej, det var sparsommelighed.

Og når din kamp med Guds Ånd blev for varm for dig, mindes du da den djævelske list, du greb til: For at få fred for disse pinende anklager, gik du over til forbøn. Du begyndte at bede for andre. Ja, menneskehjertet er i sandhed bedrageligere end alle andre ting!

Lønkammeret er en blodig valplads. Her udkæmpes heftige og skæbnetunge slag. Her afgøres sjælenes skæbne for tid og evighed, stille og ensomt uden et menneske som tilskuer eller tilhører. Bøn er at lukke op for Jesus. Men lukker jeg igen til for et eneste punkt i min sjæl, hvor Ånden har gjort synden levende for min samvittighed, da har jeg stænget Jesus ude fra hele min sjæl. Bønnen er da ophørt hos mig, selv om jeg for at dulme min sjæls smerte og uro fortsætter med at aflevere noget, som jeg mener er bøn.

På denne front har mange bedende mennesker tabt det afgørende slag. Bønnens ånd måtte forlade dem, og dermed var de ude af de bedendes tal. Skulle denne bog komme i hænderne på et menneske, som det er gået så ilde, da ville jeg gerne minde dig om det ord, vi begyndte med: »Jesus står for døren og banker.« Han vil ind hos dig på ny. Der er oprejsning for dig fra dit frafald. Du føler din synd så alvorlig, fordi du bar dig så letsindigt ad. Og det kan jeg forstå. Men hør nu, hvad der står: »Om nogen åbner døren, da vil jeg gå ind.« Vil du åbne døren?

Du forstår vist, hvad Jesus mener med det billede: Vil du erkende som synd det, som du dengang forsvarede og undskyldte? Da lukker du Jesus ind i din uhyggelige nød og magtesløshed over for denne kære synd. Og så skal han drive den stærke ud af din ulykkelige sjæl.

Skulle vi nu til sidst samle det, vi har fundet angående denne side af bønnens kamp, så kan vi vist sige, at kampen går ud på én ting, selv om den udkæmpes på noget forskellige fronter. Al vor bønns kamp skal gøre os enige med bønnens ånd.

Thi, som vi allerede ovenfor har berørt, så beror alle vore vanskeligheder med bønnen derpå, at vi får bønnens ånd imod os. Vor bøn er så ofte en kamp imod bønnens ånd. Og da bliver, forståelig nok, vor bøn tung og anstrengende for os. Dernæst bliver den uden resultat, uden bønhoørelse. Og endelig, hvis vor bøn bliver en fortsat kamp imod bønnens ånd, så må Ånden forlade os, og dermed dør hele vort bønsliv ud.

Den egentlige hensigt med vor kamp i bøn er derfor, at vi skal blive så tilintetgjorte og hjælpeløse, ikke blot gennem vor legemlige og sjælelige nød, men fremfor alt gennem vor uduelighed til at bede, så vor bøn egentlig bliver en bøn om bønnens ånd. Hvad vi end beder om, udvortes eller indvortes ting, små eller store ting, gaver for os selv eller for andre, så bliver vor bøn egentlig en stille lytten for at opfange, hvad bønnens ånd nu vil, at vi skal bede om.

Og det ved enhver erfaren bønnens mand, at en sådan stille og ydmyg lytten efter bønnens ånd, det kræver en vældig og en stadig kamp.

Kamp først og fremmest for at høre og lyde Åndens opfordringer til bøn. Ja, her tiltrænges en vågen kamp, som Jesus siger: [Mark. 14, 38](#). Thi ånden er nok villig til at bede, men kødet er skrøbeligt. Men så vil også den, som lyder og lytter til Åndens mindelser om at bede, komme til at erfare, hvad bønnen er for en sjæleglæde, når den blot udføres i enighed med bønnens ånd og ikke i strid med den.

Dernæst bliver det kamp for at lytte til det, som Ånden vil tale med os om under bønnen. Det vanskeligste for os her er uden tvivl at lytte til Åndens tale om vore syndevaner. Men det kræver også daglig kamp og årvågenhed at lytte til Åndens tale om de forskellige personer og ting, som Ånden ønsker, vi skal bede for.

Men eftersom dette bliver det ene fornødne i vor bøn, skal vi også erfare, at bønnerne er mulig for os verdslige og jordvendte menneskebørn, at den ikke er noget højt oppe i skyerne, som blot nogle få udvalgte kan nå. Det går nemlig op for os, at bøn egentlig er et spørgsmål om bønnens ånd.